KONSPEKT Z BIBLIOGRAFIĄ

# Gotowość szkolna dzieci 6-letnich w ocenie nauczycieli przedszkola i rodziców – analiza zgodności ocen

Przygotowano: 4 listopada 2026 · praca-magisterska.pl · źródła sprawdzone w cytado.com

**Temat pracy:** Gotowość szkolna dzieci 6-letnich w ocenie nauczycieli przedszkola i rodziców – analiza zgodności ocen
**Kierunek:** pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
**Źródła:** 41 publikacji naukowych (18 polskich, 23 obcojęzycznych) z lat 1979–2026

### Jak korzystać z konspektu

Konspekt zawiera proponowany plan pracy, źródła dobrane pod każdy rozdział, mapę stanu badań i gotową bibliografię w dwóch stylach. Każda pozycja to istniejąca publikacja naukowa z działającym linkiem (DOI albo strona wydawcy lub repozytorium) — wyszukana i sprawdzona w bazie cytado.com oraz w katalogu OpenAlex. Opisy powstały na podstawie streszczeń: zanim zacytujesz konkretny wynik albo liczbę, sprawdź ją w pełnym tekście publikacji.

## Proponowany plan pracy

1. **Gotowość szkolna – koncepcje i uwarunkowania** — pojęcie dojrzałości i gotowości szkolnej (Szuman, Wilgocka-Okoń, ujęcia ekologiczne), sfery gotowości: poznawcza, emocjonalno-społeczna, fizyczna, gotowość szkoły do przyjęcia dziecka, obniżenie wieku szkolnego w Polsce.
2. **Diagnoza gotowości szkolnej w przedszkolu** — obowiązkowa diagnoza przedszkolna w Polsce (podstawa programowa, informacja o gotowości), narzędzia diagnozy (Skala Gotowości Szkolnej, obserwacja), rola nauczyciela przedszkola, trafność ocen nauczycielskich.
3. **Rodzice wobec gotowości szkolnej dziecka** — przekonania i oczekiwania rodziców co do gotowości szkolnej, rola środowiska rodzinnego, decyzja o odroczeniu obowiązku szkolnego, współpraca przedszkola z rodzicami.
4. **Metodologia badań własnych – zgodność ocen nauczycieli i rodziców** — zgodność ocen wielu informatorów (cross-informant agreement), współczynniki zgodności (kappa Cohena, ICC), badania porównujące oceny rodziców i nauczycieli dzieci przedszkolnych.

## Źródła pod rozdziały

## Rozdział 1. Gotowość szkolna – koncepcje i uwarunkowania

**1.1. School Readiness and Self-Regulation: A Developmental Psychobiological Approach** (2015)
*Clancy Blair, C. Cybele Raver — Annual Review of Psychology*
Artykuł przeglądowy z Annual Review of Psychology, który ujmuje gotowość szkolną przez rozwój samoregulacji, ukształtowanej przez procesy biologiczne i behawioralne oraz konteksty rozwoju. Według streszczenia samoregulacja stanowi podstawę zdobywania wiedzy (np. znajomości liter i liczb), a różnice w gotowości łączą się z ubóstwem i czynnikami społeczno-ekonomicznymi. W rozdziale posłuży do opisu sfery emocjonalno-społecznej i poznawczej gotowości oraz do omówienia uwarunkowań środowiskowych.
DOI: 10.1146/annurev-psych-010814-015221

**1.2. Readiness for school: A relational construct** (2009)
*Sue Dockett, Bob Perry — Australasian Journal of Early Childhood*
Artykuł teoretyczny, który przedstawia gotowość szkolną jako konstrukt relacyjny i analizuje trzy aspekty: gotowość dzieci, gotowość szkół na przyjęcie dzieci oraz wsparcie rodziny i społeczności. Autorzy wnioskują, że ocena wyłącznie cech indywidualnych dziecka daje wąskie ujęcie i może działać wbrew jego interesom. W rozdziale przyda się do ujęć ekologicznych oraz do podrozdziału o gotowości szkoły do przyjęcia dziecka.
DOI: 10.1177/183693910903400104

**1.3. The Evaluation of the Readiness of the child for the Early-school Education in the Context of the Indicators of the School Maturity – the Model of the Mature Child Ready for Education** (2015)
*Ireneusz Skawina, Elżbieta Markiewicz — Pedagogika Rodziny*
Artykuł z Pedagogiki Rodziny, napisany metodą wykładu, o ocenie gotowości dziecka do edukacji wczesnoszkolnej w kontekście wskaźników dojrzałości szkolnej i modelu dziecka dojrzałego do nauki. Według streszczenia podkreśla rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny oraz rolę rodziny w przygotowaniu dziecka do obowiązku szkolnego. W rozdziale posłuży do opisu wskaźników dojrzałości szkolnej i sfer gotowości w polskim kontekście reform edukacyjnych.
DOI: 10.1515/fampe-2015-0019

**1.4. Dekonstrukcja pojęcia gotowości szkolnej** (2023)
*Małgorzata Żytko — Kwartalnik Pedagogiczny*
Artykuł teoretyczny z Kwartalnika Pedagogicznego, który omawia pojęcie gotowości szkolnej na tle współczesnych ujęć teoretycznych, odwołując się do krytycznej psychologii Erici Burman. Przedstawia ewolucję koncepcji Barbary Wilgocka-Okoń od dojrzałości do gotowości szkolnej i krytykuje obraz dziecka oderwany od kontekstu środowiskowego i kulturowego. W rozdziale przyda się do omówienia przejścia od dojrzałości do gotowości szkolnej oraz do polskiej, krytycznej perspektywy na ten konstrukt.
DOI: 10.31338/2657-6007.kp.2022-3.3

**1.5. Diagnoza gotowości szkolnej – wybrane aspekty teoretyczne w zakresie mowy dziecka sześcioletniego** (2016)
*Urszula Smok — Edukacja Humanistyczna*
Artykuł teoretyczny i przegląd literatury o pojęciu dojrzałości (gotowości) szkolnej dziecka sześcioletniego, jej definicjach w literaturze pedagogicznej i uwarunkowaniach, ze szczególnym naciskiem na rozwój mowy. W rozdziale posłuży do zestawienia definicji dojrzałości i gotowości szkolnej oraz do opisu poznawczej sfery gotowości, w tym kompetencji językowych.
Otwórz publikację

**1.6. Dojrzałość i gotowość dzieci sześcioletnich do czytania, pisania i wypowiedzi w kontekście obowiązku szkolnego – wybrane obszary rozwoju dziecka, pracy przedszkola i szkoły** (2016)
*Elżbieta Wieczór — Acta Universitatis Nicolai Copernici Pedagogika*
Artykuł analizujący gotowość i dojrzałość sześciolatków do czytania, pisania i wypowiedzi w kontekście obniżenia wieku obowiązku szkolnego w Polsce. Omawia komponenty gotowości (środowisko szkolne, rodzina, kompetencje dziecka) oraz wyniki badań krajowych i międzynarodowych. W rozdziale przyda się do podrozdziału o obniżeniu wieku szkolnego oraz do opisu poznawczych aspektów gotowości sześciolatków.
DOI: 10.12775/aunc_ped.2015.008

**1.7. Indywidualność dziecka w obliczu obowiązku szkolnego** (2016)
*Katarzyna Dmitruk-Sierocińska — Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*
Artykuł pedagogiczny o sytuacji pierwszoklasisty z perspektywy autonomii dziecka, obowiązku szkolnego i diagnozy gotowości szkolnej. Omawia polskie prawo oświatowe (obowiązek szkolny od 7 lat, możliwość posłania 6-latka) oraz postulaty elastycznego programu i podmiotowego traktowania ucznia. W rozdziale posłuży do opisu uwarunkowań prawnych wieku szkolnego i do argumentacji o indywidualizacji w ocenie gotowości.
DOI: 10.14632/eetp.2016.11.40.25

**1.8. School Readiness From Kindergarten to Primary School** (2019)
*Georgia Kokkalia, Athanasios S. Drigas, Alexandra Economou i in. — International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*
Artykuł przeglądowy o znaczeniu gotowości szkolnej w przejściu z przedszkola do szkoły podstawowej, uwzględniający narzędzia diagnostyczne stosowane przez nauczycieli. Analizuje trzy aspekty: rozwój dziecka, politykę szkoły oraz wsparcie rodziny i społeczności. W rozdziale przyda się do podrozdziału o gotowości szkoły oraz do omówienia narzędzi, którymi nauczyciele przedszkola oceniają dzieci.
DOI: 10.3991/ijet.v14i11.10090

**1.9. Problematyka gotowości szkolnej w poradnikach dla rodziców z lat 1918-1989** (2018)
*Agnieszka Małek — Przegląd Pedagogiczny*
Artykuł historyczno-pedagogiczny, który analizuje, jak zmieniały się zalecenia dla rodziców dotyczące gotowości szkolnej w polskich poradnikach z lat 1918–1989. Przedstawia zmieniające się cechy i umiejętności uznawane za niezbędne do podjęcia nauki szkolnej. W rozdziale posłuży do tła historycznego pojęcia dojrzałości i gotowości szkolnej oraz do pokazania, jak kształtowały się oczekiwania wobec rodziców.
DOI: 10.34767/PP.2018.01.12

**1.10. Polityka oświatowa na przykładzie reformy szkolnictwa podstawowego. Analiza procesu przygotowania i wdrażania reformy systemu oświaty** (2010)
*Agnieszka Choynowska, Michał Rzeźnikiewicz, Marzena Wiśniewska i in. — Krajowa Szkoła Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego*
Raport z analizy polityki oświatowej na przykładzie reformy szkolnictwa podstawowego z 2009 r., polegającej na obniżeniu wieku rozpoczynania nauki szkolnej. Ocenia proces przygotowania i wdrażania reformy oraz formułuje rekomendacje dotyczące komunikacji społecznej i zaufania rodziców do zmian. W rozdziale przyda się do podrozdziału o obniżeniu wieku szkolnego w Polsce, zwłaszcza do opisu przebiegu reformy i postaw rodziców.
Otwórz publikację

## Rozdział 2. Diagnoza gotowości szkolnej w przedszkolu

**2.1. Poczucie kontroli a gotowość szkolna dzieci przedszkolnych** (2021)
*Grażyna E. Kwiatkowska — Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J – Paedagogia-Psychologia*
Artykuł empiryczny (2021) o związku między umiejscowieniem poczucia kontroli a gotowością szkolną 80 sześciolatków, zmierzoną kwestionariuszami SPK-DP i RSGS. Z streszczenia wynika, że dzieci o zewnętrznym poczuciu kontroli były wyżej oceniane we wszystkich składnikach gotowości szkolnej. W rozdziale posłuży jako przykład polskiego badania z użyciem narzędzi do oceny gotowości sześciolatków oraz jako dane o tym, że ocena gotowości zależy od cech psychologicznych dziecka.
DOI: 10.17951/j.2021.34.1.171-182

**2.2. Assessing School Readiness: Validity and Bias in Preschool and Kindergarten Teachers' Ratings** (2004)
*Andrew J. Mashburn, Gary T. Henry — Educational Measurement: Issues and Practice*
Badanie z 2004 r. porównujące oceny gotowości szkolnej dokonywane przez nauczycieli przedszkola i nauczycieli klasy zerowej z bezpośrednimi pomiarami umiejętności dzieci w trzech obszarach: gotowość do szkoły, umiejętności akademickie i komunikacyjne. Oceny obu grup silniej wiązały się z umiejętnościami podstawowymi, np. liczeniem, niż z rozwiązywaniem zadań praktycznych czy słownictwem. Oceny nauczycieli przedszkola wiązały się z obserwowanymi umiejętnościami słabiej niż oceny nauczycieli klasy zerowej, a oceny dzieci z programu Head Start były systematycznie zawyżone. Pozycja przyda się w części o trafności ocen nauczycielskich i jako punkt odniesienia dla zgodności ocen nauczycieli z innymi źródłami informacji.
DOI: 10.1111/j.1745-3992.2004.tb00165.x

**2.3. Skala Gotowości Szkolnej** (2006)
*Anna Frydrychowicz, Elżbieta Koźniewska, Andrzej Matuszewski i in. — Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej*
Podręcznik metody Skala Gotowości Szkolnej (SGS) Elżbiety Koźniewskiej (2006), narzędzia do oceny gotowości sześciolatków do podjęcia nauki szkolnej. Zawiera podstawy teoretyczne, opis podskal, standaryzację na próbie ogólnopolskiej, analizy rzetelności i trafności oraz instrukcję obserwacji i interpretacji wyników. W rozdziale stanowi podstawowe źródło do opisu narzędzia diagnozy: jego struktury, właściwości psychometrycznych i sposobu stosowania w obserwacji dziecka.
Otwórz publikację

**2.4. Próby do badania gotowości szkolnej (PGS) – wersja eksperymentalna dla nauczycieli wychowania przedszkolnego** (2024)
*Joanna Góźdź*
Zestaw Prób do badania gotowości szkolnej (PGS) w wersji eksperymentalnej, przygotowany w 2024 r. dla nauczycieli wychowania przedszkolnego. Ze streszczenia wynika, że jest to znormalizowane narzędzie (jednolita instrukcja, punktacja i normy) do obiektywnej oceny gotowości szkolnej, głównie w obszarze poznawczym, sprawdzone na próbie dzieci przygotowujących się do szkoły i uznane za trafne i rzetelne. Przyda się przy opisie narzędzi diagnozy dostępnych dla nauczyciela oraz przy argumentacji, że ocena oparta wyłącznie na subiektywnym osądzie ma ograniczenia.
DOI: 10.31261/pn.4196

**2.5. Assessment of children's readiness for school by preschool teachers /reminiscences from the time of the pandemic/** (2022)
*Stanisława Nazaruk, Magdalena Szydłowska — Rozprawy Społeczne*
Artykuł empiryczny (2022) oparty na sondażu diagnostycznym z autorskim kwestionariuszem ankiety, przeprowadzonym wśród 90 nauczycieli wychowania przedszkolnego z Białej Podlaskiej i powiatu bialskiego. Dotyczy oceny gotowości szkolnej dzieci dokonywanej przez nauczycieli w czasie pandemii, gdy przedszkola działały w reżimie sanitarnym; wyniki wskazują słabe punkty edukacji na odległość w wychowaniu przedszkolnym. W rozdziale posłuży jako przykład polskiego badania roli nauczyciela przedszkola w ocenie gotowości szkolnej oraz warunków, w jakich diagnoza była prowadzona.
DOI: 10.29316/rs/151708

**2.6. „Bo jakie początki, takie będzie wszystko" – wybrane obszary diagnozy dziecka sześcioletniego** (2014)
*Bogumiła Bobik — Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*
Artykuł z 2014 r. omawiający wybrane obszary diagnozy dziecka sześcioletniego w kontekście dojrzałości szkolnej. Opisuje cechy rozwoju psychofizycznego dzieci 5–6-letnich (motoryka, układ nerwowy, procesy poznawcze) i przedstawia praktyczne ujęcie diagnozy zasobów intelektualnych i deficytów jako narzędzia zapobiegania porażkom szkolnym. W rozdziale przyda się do uzasadnienia, jakie obszary rozwoju obejmuje diagnoza przedszkolna i jakie jest jej zadanie.
Otwórz publikację

**2.7. E-katalog narzędzi diagnostycznych dla psychologów i innych specjalistów pracujących w systemie edukacji** (2026)
*Grażyna Krasowicz-Kupis, Aneta Borkowska, Małgorzata Kostka-Szymańska*
Z tytułu wynika, że jest to katalog narzędzi diagnostycznych dla psychologów i innych specjalistów w systemie edukacji, opublikowany w 2026 r. przez Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy. Streszczenia brak, więc zawartość katalogu trzeba sprawdzić w samym źródle. W rozdziale może służyć do przeglądu dostępnych narzędzi diagnozy, w tym tych stosowanych przy ocenie gotowości szkolnej.
DOI: 10.24131/9788368752090

**2.8. Children's School Readiness: Teachers' and Parents' Perceptions** (2018)
*Anayanti Rahmawati, Mareyke Maritje Wagey Tairas, Nur Ainy Fardana Nawangsari — International Journal of Pedagogy and Teacher Education*
Jakościowe badanie z 2018 r. nad czynnikami wpływającymi na gotowość dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, przeprowadzone wśród nauczycieli i rodziców dzieci, które miały być przyjęte do szkoły. Ze streszczenia wynika, że obie grupy podobnie postrzegały te czynniki, dzieląc je na poznawcze i niepoznawcze. Pozycja przyda się w rozdziale jako materiał porównawczy do zgodności ocen nauczycieli i rodziców oraz przy omówieniu tego, jak oba te środowiska rozumieją gotowość szkolną.
DOI: 10.20961/ijpte.v2i1.14876

## Rozdział 3. Rodzice wobec gotowości szkolnej dziecka

**3.1. How do adults think about problems related to children's readiness for starting school?** (2023)
*Paulina Michalska — Family Upbringing*
Artykuł empiryczny z psychologii rozwojowej (Family Upbringing, 2023), w którym zbadano, jak

dorośli rozwiązują dylematy dotyczące gotowości szkolnej dzieci, z użyciem kategorii rozumowania postformalnego. Z streszczenia wynika, że osoby mające dzieci rzadziej wybierały rozwiązania metasystemowe niż osoby bezdzietne. W rozdziale posłuży do opisania, jak rodzice podchodzą do decyzji o gotowości szkolnej i odroczeniu obowiązku szkolnego oraz jak własne doświadczenie rodzicielskie wpływa na sposób rozumowania.
DOI: 10.61905/wwr/175491

**3.2. Socioeconomic status, parental beliefs, and parenting practices as predictors of preschoolers' school readiness and executive functions in chile** (2021)
*Regina T. Lohndorf, Harriet J. Vermeer, Christián de la Harpe i in. — Early Childhood Research Quarterly*
Badanie przekrojowe 70 rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym w Chile (większość chilijska i mniejszość Mapuche), dotyczące pięcioletnich dzieci. Z streszczenia wynika, że wspierająca dyscyplina matki przewidywała gotowość szkolną niezależnie od SES i pochodzenia etnicznego, a przekonania i praktyki rodzicielskie badano jako mediatory zgodnie z modelem stresu rodzinnego. W rozdziale przyda się przy omawianiu roli środowiska rodzinnego, praktyk wychowawczych i przekonań rodziców w kształtowaniu gotowości szkolnej.
DOI: 10.1016/j.ecresq.2021.05.001

**3.3. Parents' beliefs, perceptions and practices: Influence on child school readiness in Western Sydney, Australia** (2022)
*Theodora Binasis, Catherine Kaplun, Virginia Schmied — Health & Social Care in the Community*
Badanie z użyciem ankiet (N = 87) i wywiadów częściowo ustrukturyzowanych (N = 52) z rodzicami dzieci w wieku przedszkolnym z wielokulturowej dzielnicy Zachodniego Sydney, głównie migrantami z Azji Południowej. Z streszczenia wynika, że rodzice w pierwszej kolejności wskazywali rozwój akademicki i społeczny, a rzadziej emocjonalny i komunikacyjny, oraz wspierali dziecko przez wspólne aktywności. Pozycja posłuży do pokazania, że przekonania rodziców o gotowości szkolnej zależą od kontekstu kulturowego, i do porównania ich z oczekiwaniami rodziców w Polsce.
DOI: 10.1111/hsc.13804

**3.4. Chinese parents' school-readiness beliefs and parenting styles: patterns and associated factors** (2024)
*Shujing Cui, David Greger — Frontiers in Psychology*
Badanie przekrojowe 1204 rodziców dzieci w wieku 5–6 lat w Chinach, w którym zastosowano analizę profili latentnych do opisu przekonań o gotowości szkolnej i stylów rodzicielskich oraz ich zróżnicowania ze względu na SES. Z streszczenia wynika, że wyodrębniono trzy profile, z których pierwszy to wspierający styl rodzicielski. W rozdziale przyda się przy omawianiu związku przekonań rodziców i stylu wychowawczego z przygotowaniem dziecka do szkoły oraz roli statusu rodziny.
DOI: 10.3389/fpsyg.2023.1279175

**3.5. Perspectives of Children, Parents and Teachers on School Readiness and School Transitions in Mainland China: A Narrative Literature Review** (2023)
*Chen Meng, Caroline Cohrssen, Carrie G.L. Lau — Pacific Early Childhood Education Research Association*
Narracyjny przegląd literatury (47 publikacji z trzech baz angielskojęzycznych i jednej chińskiej) o poglądach dzieci, rodziców oraz nauczycieli przedszkola i szkoły na gotowość szkolną i przejście do szkoły w Chinach. Obejmuje też sposoby, w jakie rodzice i nauczyciele wspierają to przejście, oraz różnice w gotowości między grupami dzieci (miasto–wieś, płeć, dzieci ze specjalnymi potrzebami). Pozycja przyda się do porównania perspektyw rodziców i nauczycieli oraz do opisu współpracy

obu grup przy przejściu z przedszkola do szkoły.
DOI: 10.17206/apjrece.2023.17.1.91

**3.6. W kierunku partnerstwa – współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami na przykładzie Polski i Litwy** (2026)
*Bożena Tołwińska, Edita Tamošiūnaitė — Horyzonty Wychowania*
Artykuł (Horyzonty Wychowania, 2026) analizujący współpracę przedszkoli i szkół z rodzicami w Polsce i na Litwie. Omawia ramy prawne, wyniki badań z obu krajów i rozbieżności między przepisami a praktyką, a jako model proponuje partnerstwo zamiast traktowania rodziców jako uczestników pomocniczych. W rozdziale posłuży do podsumowania podstaw prawnych i współczesnego ujęcia współpracy przedszkola z rodzicami.
DOI: 10.35765/hw.2026.2575.13

**3.7. Współdziałanie rodziców i nauczycieli przedszkola w przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki szkolnej** (2018)
*Anna Weissbrot-Koziarska — Roczniki Pedagogiczne*
Artykuł z Roczników Pedagogicznych (2018) o roli przedszkola oraz o współdziałaniu rodziców i nauczycieli w kształtowaniu dojrzałości szkolnej dziecka. Z streszczenia wynika, że łączy przegląd historyczny rozwoju przedszkoli w Polsce z refleksją o znaczeniu relacji rodzinnych w adaptacji do szkoły. Przyda się w części o środowisku rodzinnym i o współpracy przedszkola z rodzicami w przygotowaniu dziecka do nauki szkolnej.
DOI: 10.18290/rped.2018.10.4-7

**3.8. Parental Attitudes, Behaviors, and Barriers to School Readiness among Parents of Low-Income Latino Children** (2018)
*Jaime Peterson, Janine Bruce, Neel Patel i in. — International Journal of Environmental Research and Public Health*
Badanie przekrojowe z ankietą wśród rodziców (n = 210, wskaźnik odpowiedzi 95,6%) dzieci latynoskich z rodzin o niskich dochodach, przeprowadzone w poradni podczas wizyt kontrolnych dzieci w wieku 3–6 lat. Z streszczenia wynika, że niemal wszyscy rodzice uznawali za ważne konkretne umiejętności przed szkołą (np. czekanie na swoją kolej, liczenie, znajomość liter), a bariery obejmowały m.in. brak wiedzy o gotowości do przedszkola i bariery językowe. Pozycja posłuży do opisu oczekiwań rodziców wobec dziecka i barier w przygotowaniu do szkoły.
DOI: 10.3390/ijerph15020188

**3.9. Formy współpracy przedszkola z rodzicami – doniesienia z badań** (2024)
*Justyna Siemionow, Agata Szewczyk — Problemy Wczesnej Edukacji*
Artykuł oparty na badaniu ilościowym wśród 64 rodziców, dotyczący znaczenia współpracy przedszkola z rodzicami dla rozwoju psychospołecznego dziecka. Z streszczenia wynika, że rodzice oczekują bezpośredniego kontaktu z nauczycielami i regularnych informacji o funkcjonowaniu dziecka oraz zróżnicowanych form współpracy. W rozdziale przyda się przy omawianiu form współpracy przedszkola z rodzicami i oczekiwań rodziców w tym zakresie.
DOI: 10.26881/pwe.2024.59.11

**3.10. Oczekiwania rodziców wobec reformującego się przedszkola** (2014)
*Maria Michna — Roczniki Pedagogiczne*
Artykuł z Roczników Pedagogicznych (2014) o oczekiwaniach rodziców wobec przedszkola w czasie reform oświatowych, w tym ustawy o sześciolatkach i ustawy przedszkolnej z 2013 r. oraz zmian w finansowaniu zajęć dodatkowych. Analizuje funkcje przedszkola (wychowawczą, opiekuńczą,

kształcącą) i trudności we współpracy z rodzicami. Przyda się jako tło polskiego kontekstu prawnego i oczekiwań rodziców wobec przedszkola przy omawianiu obowiązku szkolnego sześciolatków.
Otwórz publikację

## Rozdział 4. Metodologia badań własnych – zgodność ocen nauczycieli i rodziców

**4.1. A Guideline of Selecting and Reporting Intraclass Correlation Coefficients for Reliability Research** (2016)
*Terry K. Koo, Mae Y. Li — Journal of Chiropractic Medicine*
Artykuł metodologiczny (Journal of Chiropractic Medicine) wyjaśniający, czym jest współczynnik korelacji wewnątrzklasowej (ICC) w analizach rzetelności, i opisujący 10 jego form oraz zasady raportowania: oprogramowanie, „model", „typ" i „definicja". Przyda się w podrozdziale o współczynnikach zgodności do uzasadnienia wyboru konkretnej formy ICC dla ocen nauczycieli i rodziców oraz do prawidłowego opisania jej w pracy.
DOI: 10.1016/j.jcm.2016.02.012

**4.2. Child/adolescent behavioral and emotional problems: Implications of cross-informant correlations for situational specificity** (1987)
*Thomas M. Achenbach, Stephanie H. McConaughy, Catherine T. Howell — Psychological Bulletin*
Klasyczna metaanaliza (Psychological Bulletin, 1987) obejmująca 269 prób z 119 badań, w których porównywano oceny problemów emocjonalnych i behawioralnych dzieci i młodzieży w wieku od 1,5 do 19 lat, pochodzące od różnych informatorów. Przyda się jako podstawowe źródło do wyjaśnienia zjawiska zgodności między informatorami (cross-informant agreement) oraz do uzasadnienia, dlaczego oceny rodziców i nauczycieli mogą się różnić w zależności od sytuacji.
DOI: 10.1037/0033-2909.101.2.213

**4.3. Gotowość emocjonalno-motywacyjna sześciolatków do rozpoczęcia nauki w szkole - pomiar Skalami Inteligencji i Rozwoju IDS a subiektywna ocena matek** (2020)
*Paulina Michalska, Anna Szymanik-Kostrzewska — Psychologia Wychowawcza*
Artykuł empiryczny (Psychologia Wychowawcza, 2020) porównujący obiektywny pomiar gotowości emocjonalno-motywacyjnej sześciolatków skalami IDS z subiektywną oceną matek (KOGSDR) na próbie 56 par matka-dziecko. Wykazano niską korelację obu miar oraz wpływ wykształcenia rodziców i wieku dzieci na wybrane wyniki. Przyda się jako polski przykład badania zestawiającego ocenę rodziców z pomiarem narzędziowym oraz jako punkt odniesienia dla doboru próby i analizy korelacji w badaniach własnych.
Otwórz publikację

**4.4. Gotowość szkolna dzieci przedszkolnych: czy sześcioletnie dzieci są dojrzałe do podjęcia nauki szkolnej?** (2018)
*Paulina Michalska, Anna Szymanik-Kostrzewska, Janusz Trempała — Polskie Forum Psychologiczne*
Raport z badań (Polskie Forum Psychologiczne, 2018) nad gotowością szkolną sześciolatków, mierzoną skalą IDS i oceną matek w kwestionariuszu KGSD-R. Zestawia wyniki dzieci z ocenami rodziców i wskazuje umiarkowaną korelację oraz potrzebę dalszego ulepszania narzędzia. Przyda się w rozdziale jako polskie badanie o tym samym przedmiocie i zbliżonej konstrukcji, do którego można odnieść przyjęte narzędzia i sposób porównywania ocen.
Otwórz publikację

**4.5. Intraclass correlations: Uses in assessing rater reliability** (1979)
*Patrick E. Shrout, Joseph L. Fleiss — Psychological Bulletin*

Klasyczny artykuł metodologiczny (Psychological Bulletin, 1979) przedstawiający wytyczne wyboru spośród sześciu form współczynnika korelacji wewnątrzklasowej w badaniach rzetelności, w których n obiektów ocenia k sędziów. Omawia dobór modelu statystycznego i zastosowania wyników oraz przedziały ufności dla każdej formy. Przyda się do uzasadnienia wyboru ICC w analizie zgodności ocen nauczycieli i rodziców i jako powszechnie cytowane źródło tego współczynnika.
DOI: 10.1037/0033-2909.86.2.420

**4.6. Behavior Problems and Social Skills in Preschool Children: Parent-Teacher Agreement and Relations with Classroom Observations** (2002)
*Adam Winsler, Gregory L. Wallace — Early Education & Development*
Badanie przekrojowe (Early Education & Development, 2002) z udziałem rodziców i nauczycieli 47 dzieci przedszkolnych, którzy wypełnili skale PKBS, a dzieci obserwowano w sali. Zgodność rodziców i nauczycieli była umiarkowana (od –0,09 do 0,38), a najniższa w zakresie umiejętności społecznych. Przyda się jako przykład badania zgodności ocen rodziców i nauczycieli w wieku przedszkolnym oraz jako punkt odniesienia do interpretacji wielkości współczynników w badaniach własnych.
DOI: 10.1207/s15566935eed1301_3

**4.7. Meta-Analysis on Parent–Teacher Agreement on Preschoolers' Emotional and Behavioural Problems** (2020)
*Alexandra Carneiro, Isabel Soares, Leslie Rescorla i in. — Child Psychiatry & Human Development*
Metaanaliza (Child Psychiatry & Human Development, 2020) dotycząca zgodności rodziców i nauczycieli w ocenie problemów emocjonalnych i behawioralnych dzieci w wieku przedszkolnym. Analiza metaregresji wykazała, że płeć dziecka, rodzaj próby i zastosowane narzędzie nie przewidywały poziomu zgodności. Przyda się do osadzenia badań własnych w aktualnym stanie wiedzy o zgodności informatorów w grupie przedszkolnej oraz do uzasadnienia, że poziom zgodności wymaga uwzględnienia innych zmiennych.
DOI: 10.1007/s10578-020-01044-y

**4.8. Preschoolers' Psychosocial Problems: In the Eyes of the Beholder? Adding Teacher Characteristics as Determinants of Discrepant Parent–Teacher Reports** (2011)
*Turid Suzanne Berg-Nielsen, Elisabet Solheim, Jay Belsky i in. — Child Psychiatry & Human Development*
Badanie (Child Psychiatry & Human Development, 2011) na norweskiej próbie 732 czterolatków, których problemy psychospołeczne oceniali rodzice i nauczyciele (CBCL-TRF); uwzględniono cechy nauczycieli, rodziców i dzieci. Nauczyciele oceniali dzieci niżej niż rodzice, zwłaszcza w zakresie problemów internalizacyjnych, a konflikt w relacji nauczyciel-dziecko silnie wiązał się z niezgodnością. Przyda się do omówienia czynników, które mogą wyjaśniać rozbieżności ocen, i do zaplanowania zmiennych kontrolnych po stronie nauczyciela.
DOI: 10.1007/s10578-011-0271-0

**4.9. Updated guidelines on selecting an intraclass correlation coefficient for interrater reliability, with applications to incomplete observational designs** (2024)
*Debby ten Hove, Terrence D. Jorgensen, L. Andries van der Ark — Psychological Methods*
Artykuł metodologiczny (Psychological Methods, 2024) z zaktualizowanymi wytycznymi wyboru ICC dla zgodności między oceniającymi, oparty na teorii uogólnialności. Obejmuje także plany niekompletne, w których oceniający częściowo różnią się między badanymi, i omawia kwestię stałych i losowych oceniających. Przyda się do uzasadnienia wyboru wariantu ICC, zwłaszcza gdy

w badaniu każde dziecko oceniają inni rodzice i nauczyciele.
DOI: 10.1037/met0000516

**4.10. Child and informant influences on behavioral ratings of preschool children** (2010)
*Beth M. Phillips, Christopher J. Lonigan — Psychology in the Schools*
Badanie (Psychology in the Schools, 2010) porównujące oceny zachowania dzieci w wieku 3–4 lat dokonywane przez nauczycieli, rodziców i obserwatorów, z użyciem korelacji wewnątrzklasowych i analizy wariancji, w grupach z rodzin o średnich (N = 166) i niskich dochodach (N = 199). Wykazano istotną zgodność ocen, ale także wyraźne różnice w rangowaniu i wartościach bezwzględnych. Przyda się jako przykład zastosowania ICC do ocen rodziców i nauczycieli oraz do argumentacji za wykorzystaniem wielu źródeł oceny.
DOI: 10.1002/pits.20476

**4.11. Agreement between mothers', fathers', and teachers' ratings of behavioural and emotional problems in 3–5-year-old children** (2018)
*Elisabet Fält, Thomas Wallby, Anna Sarkadi i in. — PLOS ONE*
Badanie (PLOS ONE, 2018) na próbie przedszkolnej ze Szwecji, w którym porównano oceny matek, ojców i nauczycieli dzieci w wieku 3–5 lat na kwestionariuszu SDQ. Autorzy analizowali nie tylko korelację, ale i zgodność wyników, co zwykle pomijano w innych badaniach. Przyda się do uzasadnienia, że w analizie należy łączyć miary korelacji ze miarami zgodności, oraz jako przykład osobnego ujęcia ocen obojga rodziców.
DOI: 10.1371/journal.pone.0206752

**4.12. Interrater Reliability and Agreement** (2000)
*Howard E.A. Tinsley, David J. Weiss — Handbook of Applied Multivariate Statistics and Mathematical Modeling*
Rozdział w podręczniku (Handbook of Applied Multivariate Statistics and Mathematical Modeling, 2000) o rzetelności i zgodności między oceniającymi; streszczenia brak, więc opis wynika z tytułu i miejsca publikacji. Z tytułu wynika, że przedstawia miary zgodności oceniających. Przyda się jako ogólne źródło statystyczne do opisu stosowanych w pracy miar zgodności.
DOI: 10.1016/b978-012691360-6/50005-7

**4.13. Dojrzałość szkolna dziecka w świadomości rodziców i nauczycieli** (2005)
*Patrycja Huget — Państwo i Społeczeństwo*
Artykuł (Państwo i Społeczeństwo, 2005) o pilotażowym badaniu wiedzy rodziców i nauczycieli przedszkolnych na temat dojrzałości szkolnej dziecka. Zwraca uwagę na brak aktualnych testów diagnostycznych (normy z lat 60. XX wieku) oraz na rolę funkcji percepcyjno-motorycznych i dojrzałości emocjonalno-społecznej. Przyda się jako polskie źródło porównujące perspektywę rodziców i nauczycieli oraz do uzasadnienia, że badanie ocen obu grup jest uzasadnione.
Otwórz publikację

## Mapa stanu badań

### Co jest dobrze zbadane

Pojęcie gotowości szkolnej jest dobrze opisane teoretycznie. Ujmuje się ją relacyjnie: jako gotowość dziecka, szkoły oraz wsparcie rodziny i społeczności (Dockett i Perry, 2009; Kokkalia i in., 2019). Samoregulacja jest podstawą zdobywania wiedzy, a różnice w gotowości łączą się z czynnikami społeczno-ekonomicznymi (Blair i Raver, 2015). W Polsce pojęcie ewoluowało od dojrzałości

do gotowości szkolnej (Żytko, 2023), a kontekst stanowią reforma obniżająca wiek szkolny (Choynowska i in., 2010; Wieczór, 2016) oraz uwarunkowania prawne (Dmitruk-Sierocińska, 2016). Dostępne są polskie narzędzia diagnostyczne: Skala Gotowości Szkolnej (Frydrychowicz i in., 2006) oraz Próby do badania gotowości szkolnej (Góźdź, 2024).

Zgodność między informatorami jest wyjątkowo dobrze udokumentowana metodologicznie. Wykazano ją w metaanalizie obejmującej 269 prób (Achenbach i in., 1987), a w wieku przedszkolnym także w badaniach nad zachowaniem dzieci (Phillips i Lonigan, 2010; Fält i in., 2018). Dotyczy to jednak głównie problemów emocjonalnych i behawioralnych, nie gotowości szkolnej.

### Gdzie wyniki się różnią

Zgodność rodziców i nauczycieli jest zwykle umiarkowana, ale jej wielkość zależy od badania: od –0,09 do 0,38, a najniżej w zakresie umiejętności społecznych (Winsler i Wallace, 2002). Phillips i Lonigan (2010) wykazali istotną zgodność, lecz wyraźne różnice w rangowaniu i wartościach bezwzględnych. Metaanaliza nie potwierdziła, by płeć dziecka, rodzaj próby czy narzędzie przewidywały poziom zgodności (Carneiro i in., 2020). Nauczyciele oceniali dzieci niżej niż rodzice, a konflikt w relacji nauczyciel–dziecko wiązał się z niezgodnością (Berg-Nielsen i in., 2011).

Oceny nauczycielskie bywają nietrafne: oceny nauczycieli przedszkola wiązały się z umiejętnościami słabiej niż oceny nauczycieli klasy zerowej, a oceny dzieci z programu Head Start były zawyżone (Mashburn i Henry, 2004). Oceny matek korelowały z pomiarem skalami IDS nisko (Michalska i Szymanik-Kostrzewska, 2020) lub umiarkowanie (Michalska i in., 2018). Rodzice i nauczyciele w badaniu jakościowym podobnie dzielili czynniki gotowości na poznawcze i niepoznawcze (Rahmawati i in., 2018). Przekonania rodziców zależą od kontekstu kulturowego (Binasis i in., 2022; Cui i Greger, 2024).

### Luki — czego brakuje (szczególnie w Polsce)

Z opisów nie wynika, by istniało polskie badanie bezpośrednio porównujące oceny gotowości szkolnej dokonane przez nauczycieli przedszkola i rodziców tych samych dzieci. Polskie badania zestawiają oceny matek z pomiarem narzędziowym (Michalska i Szymanik-Kostrzewska, 2020; Michalska i in., 2018), a perspektywy obu grup omawia pilotaż o wiedzy o dojrzałości szkolnej (Huget, 2005). Ten ostatni wskazuje przy tym na przestarzałe normy testów diagnostycznych.

Badania zgodności dotyczą głównie problemów zachowania, nie gotowości szkolnej (Carneiro i in., 2020; Winsler i Wallace, 2002). Próby polskie są małe, np. 56 par matka–dziecko (Michalska i Szymanik-Kostrzewska, 2020) i 80 dzieci (Kwiatkowska, 2021). Rzadko uwzględnia się ojców (Fält i in., 2018). Nauczyciele w Polsce badani byli głównie jako oceniający w pandemii (Nazaruk i Szydłowska, 2022). Brakuje też ujęcia, które łączyłoby korelację z miarami zgodności (Fält i in., 2018).

### Jak to wykorzystać w pracy

1. Hipotezy i pytania badawcze. Zapytaj, jak silna jest zgodność ocen nauczycieli i rodziców i w których obszarach (poznawczym, emocjonalno-społecznym) jest najniższa. Oczekuj zgodności umiarkowanej i najniższej w sferze społecznej (Winsler i Wallace, 2002), a ocen nauczycieli niższych niż rodziców (Berg-Nielsen i in., 2011). Uzasadnij to różnicą sytuacji, w których dziecko jest obserwowane (Achenbach i in., 1987).

2. Dobór narzędzi. Do oceny nauczyciela weź Skalę Gotowości Szkolnej (Frydrychowicz i in., 2006), ewentualnie Próby do badania gotowości szkolnej jako miarę obiektywną (Góźdź, 2024); inne narzędzia sprawdź w e-katalogu (Krasowicz-Kupis i in., 2026). Zgodność policz ICC, uzasadniając wybór formy (Shrout i Fleiss, 1979; Koo i Li, 2016; ten Hove i in., 2024), i uzupełnij miarami zgodności (Tinsley i Weiss, 2000; Fält i in., 2018).
3. Zmienne kontrolne. Uwzględnij wykształcenie rodziców i wiek dziecka (Michalska i Szymanik-Kostrzewska, 2020), status społeczno-ekonomiczny (Blair i Raver, 2015; Cui i Greger, 2024), a po stronie nauczyciela relację z dzieckiem (Berg-Nielsen i in., 2011).

## Bibliografia – APA 7


Achenbach, T. M., McConaughy, S. H., & Howell, C. T. (1987). Child/adolescent behavioral and emotional problems: Implications of cross-informant correlations for situational specificity. *Psychological Bulletin*, *101*(2), 213–232. https://doi.org/10.1037/0033-2909.101.2.213

Berg-Nielsen, T. S., Solheim, E., Belsky, J., & Wichstrom, L. (2011). Preschoolers' Psychosocial Problems: In the Eyes of the Beholder? Adding Teacher Characteristics as Determinants of Discrepant Parent–Teacher Reports. *Child Psychiatry & Human Development*, *43*(3), 393–413. https://doi.org/10.1007/s10578-011-0271-0

Binasis, T., Kaplun, C., & Schmied, V. (2022). Parents' beliefs, perceptions and practices: Influence on child school readiness in Western Sydney, Australia. *Health & Social Care in the Community*, *30*(6), e4103–e4112. https://doi.org/10.1111/hsc.13804

Blair, C., & Raver, C. C. (2015). School Readiness and Self-Regulation: A Developmental Psychobiological Approach. *Annual Review of Psychology*, *66*(1), 711–731. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010814-015221

Bobik, B. (2014). „Bo jakie początki, takie będzie wszystko" – wybrane obszary diagnozy dziecka sześcioletniego. *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*, *9*(33/3), 191–206. https://czasopisma.ignatianum.edu.pl/eetp/article/view/243

Carneiro, A., Soares, I., Rescorla, L., & Dias, P. (2020). Meta-Analysis on Parent–Teacher Agreement on Preschoolers' Emotional and Behavioural Problems. *Child Psychiatry & Human Development*, *52*(4), 609–618. https://doi.org/10.1007/s10578-020-01044-y

Choynowska, A., Rzeźnikiewicz, M., Wiśniewska, M., Zapiec, W., & Zdybel, J. (2010). Polityka oświatowa na przykładzie reformy szkolnictwa podstawowego. Analiza procesu przygotowania i wdrażania reformy systemu oświaty. *Krajowa Szkoła Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego*. https://bibliotekanauki.pl/chapters/64164099

Cui, S., & Greger, D. (2024). Chinese parents' school-readiness beliefs and parenting styles: patterns and associated factors. *Frontiers in Psychology*, *14*, 1279175. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1279175

Dmitruk-Sierocińska, K. (2016). Indywidualność dziecka w obliczu obowiązku szkolnego. *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*, *11*(2(40)). https://doi.org/10.14632/eetp.2016.11.40.25

Dockett, S., & Perry, B. (2009). Readiness for school: A relational construct. *Australasian Journal of Early Childhood*, *34*(1), 20–26. https://doi.org/10.1177/183693910903400104

Fält, E., Wallby, T., Sarkadi, A., Salari, R., & Fabian, H. (2018). Agreement between mothers', fathers', and teachers' ratings of behavioural and emotional problems in 3–5-year-old children. *PLOS ONE*, *13*(11), e0206752. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0206752

Frydrychowicz, A., Koźniewska, E., Matuszewski, A., & Zwierzyńska, E. (2006). Skala Gotowości Szkolnej. *Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej*. https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/phocadownload/pracownie/skala-gotowoci-szkolnej-sgs_podrcznik.pdf

Góźdź, J. (2024). *Próby do badania gotowości szkolnej (PGS) – wersja eksperymentalna dla nauczycieli wychowania przedszkolnego*. University of Silesia Press. https://doi.org/10.31261/pn.4196

Huget, P. (2005). Dojrzałość szkolna dziecka w świadomości rodziców i nauczycieli. *Państwo i Społeczeństwo*. https://bibliotekanauki.pl/articles/528719

Kokkalia, G., Drigas, A. S., Economou, A., & Roussos, P. (2019). School Readiness From Kindergarten to Primary School. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, *14*(11), 4. https://doi.org/10.3991/ijet.v14i11.10090

Koo, T. K., & Li, M. Y. (2016). A Guideline of Selecting and Reporting Intraclass Correlation Coefficients for Reliability Research. *Journal of Chiropractic Medicine*, *15*(2), 155–163. https://doi.org/10.1016/j.jcm.2016.02.012

Krasowicz-Kupis, G., Borkowska, A., & Kostka-Szymańska, M. (2026). *E-katalog narzędzi diagnostycznych dla psychologów i innych specjalistów pracujących w systemie edukacji*. Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy. https://doi.org/10.24131/9788368752090

Kwiatkowska, G. E. (2021). Poczucie kontroli a gotowość szkolna dzieci przedszkolnych. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J – Paedagogia-Psychologia*, *34*(1), 171. https://doi.org/10.17951/j.2021.34.1.171-182

Lohndorf, R. T., Vermeer, H. J., Harpe, C. de la, & Mesman, J. (2021). Socioeconomic status, parental beliefs, and parenting practices as predictors of preschoolers' school readiness and executive functions in chile. *Early Childhood Research Quarterly*, *57*, 61–74. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2021.05.001

Małek, A. (2018). Problematyka gotowości szkolnej w poradnikach dla rodziców z lat 1918-1989. *Przegląd Pedagogiczny*, (1), 147–157. https://doi.org/10.34767/PP.2018.01.12

Mashburn, A. J., & Henry, G. T. (2004). Assessing School Readiness: Validity and Bias in Preschool and Kindergarten Teachers' Ratings. *Educational Measurement: Issues and Practice*, *23*(4), 16–30. https://doi.org/10.1111/j.1745-3992.2004.tb00165.x

Meng, C., Cohrssen, C., & G.L. Lau, C. (2023). Perspectives of Children, Parents and Teachers on School Readiness and School Transitions in Mainland China: A Narrative Literature Review. *Pacific Early Childhood Education Research Association*, *17*(1), 91–114. https://doi.org/10.17206/apjrece.2023.17.1.91

Michalska, P. (2023). How do adults think about problems related to children's readiness for starting school? *Family Upbringing*, *30*(2), 161–181. https://doi.org/10.61905/wwr/175491

Michalska, P., & Szymanik-Kostrzewska, A. (2020). Gotowość emocjonalno-motywacyjna sześciolatków do rozpoczęcia nauki w szkole - pomiar Skalami Inteligencji i Rozwoju IDS a subiektywna ocena matek. *Psychologia Wychowawcza*. https://bibliotekanauki.pl/articles/1930284

Michalska, P., Szymanik-Kostrzewska, A., & Trempała, J. (2018). Gotowość szkolna dzieci przedszkolnych: czy sześcioletnie dzieci są dojrzałe do podjęcia nauki szkolnej? *Polskie Forum Psychologiczne*. https://bibliotekanauki.pl/articles/1166346

Michna, M. (2014). Oczekiwania rodziców wobec reformującego się przedszkola. *Roczniki Pedagogiczne*. https://bibliotekanauki.pl/articles/1811167

Nazaruk, S., & Szydłowska, M. (2022). Assessment of children's readiness for school by preschool teachers /reminiscences from the time of the pandemic/. *Rozprawy Społeczne*, *16*(1), 0. https://doi.org/10.29316/rs/151708

Peterson, J., Bruce, J., Patel, N., & Chamberlain, L. (2018). Parental Attitudes, Behaviors, and Barriers to School Readiness among Parents of Low-Income Latino Children. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *15*(2), 188. https://doi.org/10.3390/ijerph15020188

Phillips, B. M., & Lonigan, C. J. (2010). Child and informant influences on behavioral ratings of preschool children. *Psychology in the Schools*, *47*(4), 374–390. https://doi.org/10.1002/pits.20476

Rahmawati, A., Tairas, M. M. W., & Nawangsari, N. A. F. (2018). Children's School Readiness: Teachers' and Parents' Perceptions. *International Journal of Pedagogy and Teacher Education*, *2*(1), 9. https://doi.org/10.20961/ijpte.v2i1.14876

Shrout, P. E., & Fleiss, J. L. (1979). Intraclass correlations: Uses in assessing rater reliability. *Psychological Bulletin*, *86*(2), 420–428. https://doi.org/10.1037/0033-2909.86.2.420

Siemionow, J., & Szewczyk, A. (2024). Formy współpracy przedszkola z rodzicami – doniesienia z badań. *Problemy Wczesnej Edukacji*, *59*(2), 142–158. https://doi.org/10.26881/pwe.2024.59.11

Skawina, I., & Markiewicz, E. (2015). The Evaluation of the Readiness of the child for the Early-school Education in the Context of the Indicators of the School Maturity – the Model of the Mature Child Ready for Education. *Pedagogika Rodziny*, *5*(2), 63–77. https://doi.org/10.1515/fampe-2015-0019

Smok, U. (2016). Diagnoza gotowości szkolnej – wybrane aspekty teoretyczne w zakresie mowy dziecka sześcioletniego. *Edukacja Humanistyczna*. https://bibliotekanauki.pl/articles/442212

ten Hove, D., Jorgensen, T. D., & van der Ark, L. A. (2024). Updated guidelines on selecting an intraclass correlation coefficient for interrater reliability, with applications to incomplete observational designs. *Psychological Methods*, *29*(5), 967–979. https://doi.org/10.1037/met0000516

Tinsley, H. E. A., & Weiss, D. J. (2000). Interrater Reliability and Agreement. In *Handbook of Applied Multivariate Statistics and Mathematical Modeling* (pp. 95–124). Elsevier. https://doi.org/10.1016/b978-012691360-6/50005-7

Tołwińska, B., & Tamošiūnaitė, E. (2026). W kierunku partnerstwa – współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami na przykładzie Polski i Litwy. *Horyzonty Wychowania*, *25*(75), 117–127. https://doi.org/10.35765/hw.2026.2575.13

Weissbrot-Koziarska, A. (2018). Współdziałanie rodziców i nauczycieli przedszkola w przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki szkolnej. *Roczniki Pedagogiczne*, *10(46)*(4), 83–95. https://doi.org/10.18290/rped.2018.10.4-7

Wieczór, E. (2016). Dojrzałość i gotowość dzieci sześcioletnich do czytania, pisania i wypowiedzi w kontekście obowiązku szkolnego – wybrane obszary rozwoju dziecka, pracy przedszkola i szkoły. *Acta Universitatis Nicolai Copernici Pedagogika*, *31*, 133. https://doi.org/10.12775/aunc_ped.2015.008

Winsler, A., & Wallace, G. L. (2002). Behavior Problems and Social Skills in Preschool Children: Parent-Teacher Agreement and Relations with Classroom Observations. *Early Education & Development*, *13*(1), 41–58. https://doi.org/10.1207/s15566935eed1301_3

Żytko, M. (2023). Dekonstrukcja pojęcia gotowości szkolnej. *Kwartalnik Pedagogiczny*, (69/3), 53–69. https://doi.org/10.31338/2657-6007.kp.2022-3.3

## Bibliografia — styl przypisów (polski)

Achenbach T.M., McConaughy S.H., Howell C.T., *Child/adolescent behavioral and emotional problems: Implications of cross-informant correlations for situational specificity*, „Psychological Bulletin" 1987, t. 101, nr 2, s. 213–232, https://doi.org/10.1037/0033-2909.101.2.213.

Berg-Nielsen T.S., Solheim E., Belsky J. i in., *Preschoolers' Psychosocial Problems: In the Eyes of the Beholder? Adding Teacher Characteristics as Determinants of Discrepant Parent–Teacher Reports*, „Child Psychiatry & Human Development" 2011, t. 43, nr 3, s. 393–413, https://doi.org/10.1007/s10578-011-0271-0.

Binasis T., Kaplun C., Schmied V., *Parents' beliefs, perceptions and practices: Influence on child school readiness in Western Sydney, Australia*, „Health & Social Care in the Community" 2022, t. 30, nr 6, s. e4103–e4112, https://doi.org/10.1111/hsc.13804.

Blair C., Raver C.C., *School Readiness and Self-Regulation: A Developmental Psychobiological Approach*, „Annual Review of Psychology" 2015, t. 66, nr 1, s. 711–731, https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010814-015221.

Bobik B., *„Bo jakie początki, takie będzie wszystko" – wybrane obszary diagnozy dziecka sześcioletniego*, „Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce" 2014, t. 9, nr 33/3, s. 191–206, https://czasopisma.ignatianum.edu.pl/eetp/article/view/243.

Carneiro A., Soares I., Rescorla L. i in., *Meta-Analysis on Parent–Teacher Agreement on Preschoolers' Emotional and Behavioural Problems*, „Child Psychiatry & Human Development" 2020, t. 52, nr 4, s. 609–618, https://doi.org/10.1007/s10578-020-01044-y.

Choynowska A., Rzeźnikiewicz M., Wiśniewska M. i in., *Polityka oświatowa na przykładzie reformy szkolnictwa podstawowego. Analiza procesu przygotowania i wdrażania reformy systemu oświaty*, „Krajowa Szkoła Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego" 2010, https://bibliotekanauki.pl/chapters/64164099.

Cui S., Greger D., *Chinese parents' school-readiness beliefs and parenting styles: patterns and associated factors*, „Frontiers in Psychology" 2024, t. 14, s. 1279175, https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1279175.

Dmitruk-Sierocińska K., *Indywidualność dziecka w obliczu obowiązku szkolnego*, „Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce" 2016, t. 11, nr 2(40), https://doi.org/10.14632/eetp.2016.11.40.25.

Dockett S., Perry B., *Readiness for school: A relational construct*, „Australasian Journal of Early Childhood" 2009, t. 34, nr 1, s. 20–26, https://doi.org/10.1177/183693910903400104.

Fält E., Wallby T., Sarkadi A. i in., *Agreement between mothers', fathers', and teachers' ratings of behavioural and emotional problems in 3–5-year-old children*, „PLOS ONE" 2018, t. 13, nr 11, s. e0206752, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0206752.

Frydrychowicz A., Koźniewska E., Matuszewski A. i in., *Skala Gotowości Szkolnej*, „Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej" 2006, https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/phocadownload/pracownie/skala-gotowoci-szkolnej-sgs_podrcznik.pdf.

Góźdź J., *Próby do badania gotowości szkolnej (PGS) – wersja eksperymentalna dla nauczycieli wychowania przedszkolnego*, University of Silesia Press 2024, https://doi.org/10.31261/pn.4196.

Huget P., *Dojrzałość szkolna dziecka w świadomości rodziców i nauczycieli*, „Państwo i Społeczeństwo" 2005, https://bibliotekanauki.pl/articles/528719.

Kokkalia G., Drigas A.S., Economou A. i in., *School Readiness From Kindergarten to Primary School*, „International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)" 2019, t. 14, nr 11, s. 4, https://doi.org/10.3991/ijet.v14i11.10090.

Koo T.K., Li M.Y., *A Guideline of Selecting and Reporting Intraclass Correlation Coefficients for Reliability Research*, „Journal of Chiropractic Medicine" 2016, t. 15, nr 2, s. 155–163, https://doi.org/10.1016/j.jcm.2016.02.012.

Krasowicz-Kupis G., Borkowska A., Kostka-Szymańska M., *E-katalog narzędzi diagnostycznych dla psychologów i innych specjalistów pracujących w systemie edukacji*, Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy 2026, https://doi.org/10.24131/9788368752090.

Kwiatkowska G.E., *Poczucie kontroli a gotowość szkolna dzieci przedszkolnych*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J – Paedagogia-Psychologia" 2021, t. 34, nr 1, s. 171, https://doi.org/10.17951/j.2021.34.1.171-182.

Lohndorf R.T., Vermeer H.J., Harpe C.d.l. i in., *Socioeconomic status, parental beliefs, and parenting practices as predictors of preschoolers' school readiness and executive functions in chile*, „Early Childhood Research Quarterly" 2021, t. 57, s. 61–74, https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2021.05.001.

Małek A., *Problematyka gotowości szkolnej w poradnikach dla rodziców z lat 1918-1989*, „Przegląd Pedagogiczny" 2018, nr 1, s. 147–157, https://doi.org/10.34767/PP.2018.01.12.

Mashburn A.J., Henry G.T., *Assessing School Readiness: Validity and Bias in Preschool and Kindergarten Teachers' Ratings*, „Educational Measurement: Issues and Practice" 2004, t. 23, nr 4, s. 16–30, https://doi.org/10.1111/j.1745-3992.2004.tb00165.x.

Meng C., Cohrssen C., G.L. Lau C., *Perspectives of Children, Parents and Teachers on School Readiness and School Transitions in Mainland China: A Narrative Literature Review*, „Pacific Early Childhood Education Research Association" 2023, t. 17, nr 1, s. 91–114, https://doi.org/10.17206/apjrece.2023.17.1.91.

Michalska P., *How do adults think about problems related to children's readiness for starting school?*, „Family Upbringing" 2023, t. 30, nr 2, s. 161–181, https://doi.org/10.61905/wwr/175491.

Michalska P., Szymanik-Kostrzewska A., *Gotowość emocjonalno-motywacyjna sześciolatków do rozpoczęcia nauki w szkole - pomiar Skalami Inteligencji i Rozwoju IDS a subiektywna ocena matek*, „Psychologia Wychowawcza" 2020, https://bibliotekanauki.pl/articles/1930284.

Michalska P., Szymanik-Kostrzewska A., Trempała J., *Gotowość szkolna dzieci przedszkolnych: czy sześcioletnie dzieci są dojrzałe do podjęcia nauki szkolnej?*, „Polskie Forum Psychologiczne" 2018, https://bibliotekanauki.pl/articles/1166346.

Michna M., *Oczekiwania rodziców wobec reformującego się przedszkola*, „Roczniki Pedagogiczne" 2014, https://bibliotekanauki.pl/articles/1811167.

Nazaruk S., Szydłowska M., *Assessment of children's readiness for school by preschool teachers /reminiscences from the time of the pandemic/*, „Rozprawy Społeczne" 2022, t. 16, nr 1, s. 0, https://doi.org/10.29316/rs/151708.

Peterson J., Bruce J., Patel N. i in., *Parental Attitudes, Behaviors, and Barriers to School Readiness among Parents of Low-Income Latino Children*, „International Journal of Environmental Research and Public Health" 2018, t. 15, nr 2, s. 188, https://doi.org/10.3390/ijerph15020188.

Phillips B.M., Lonigan C.J., *Child and informant influences on behavioral ratings of preschool children*, „Psychology in the Schools" 2010, t. 47, nr 4, s. 374–390, https://doi.org/10.1002/pits.20476.

Rahmawati A., Tairas M.M.W., Nawangsari N.A.F., *Children's School Readiness: Teachers' and Parents' Perceptions*, „International Journal of Pedagogy and Teacher Education" 2018, t. 2, nr 1, s. 9, https://doi.org/10.20961/ijpte.v2i1.14876.

Shrout P.E., Fleiss J.L., *Intraclass correlations: Uses in assessing rater reliability*, „Psychological Bulletin" 1979, t. 86, nr 2, s. 420–428, https://doi.org/10.1037/0033-2909.86.2.420.

Siemionow J., Szewczyk A., *Formy współpracy przedszkola z rodzicami – doniesienia z badań*, „Problemy Wczesnej Edukacji" 2024, t. 59, nr 2, s. 142–158, https://doi.org/10.26881/pwe.2024.59.11.

Skawina I., Markiewicz E., *The Evaluation of the Readiness of the child for the Early-school Education in the Context of the Indicators of the School Maturity – the Model of the Mature Child Ready for Education*, „Pedagogika Rodziny" 2015, t. 5, nr 2, s. 63–77, https://doi.org/10.1515/fampe-2015-0019.

Smok U., *Diagnoza gotowości szkolnej – wybrane aspekty teoretyczne w zakresie mowy dziecka sześcioletniego*, „Edukacja Humanistyczna" 2016, https://bibliotekanauki.pl/articles/442212.

ten Hove D., Jorgensen T.D., van der Ark L.A., *Updated guidelines on selecting an intraclass correlation coefficient for interrater reliability, with applications to incomplete observational designs*, „Psychological Methods" 2024, t. 29, nr 5, s. 967–979, https://doi.org/10.1037/met0000516.

Tinsley H.E.A., Weiss D.J., *Interrater Reliability and Agreement*, Elsevier 2000, https://doi.org/10.1016/b978-012691360-6/50005-7.

Tołwińska B., Tamošiūnaitė E., *W kierunku partnerstwa – współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami na przykładzie Polski i Litwy*, „Horyzonty Wychowania" 2026, t. 25, nr 75, s. 117–127, https://doi.org/10.35765/hw.2026.2575.13.

Weissbrot-Koziarska A., *Współdziałanie rodziców i nauczycieli przedszkola w przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki szkolnej*, „Roczniki Pedagogiczne" 2018, t. 10(46), nr 4, s. 83–95, https://doi.org/10.18290/rped.2018.10.4-7.

Wieczór E., *Dojrzałość i gotowość dzieci sześcioletnich do czytania, pisania i wypowiedzi w kontekście obowiązku szkolnego – wybrane obszary rozwoju dziecka, pracy przedszkola i szkoły*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici Pedagogika" 2016, t. 31, s. 133, https://doi.org/10.12775/aunc_ped.2015.008.

Winsler A., Wallace G.L., *Behavior Problems and Social Skills in Preschool Children: Parent-Teacher Agreement and Relations with Classroom Observations*, „Early Education & Development" 2002, t. 13, nr 1, s. 41–58, https://doi.org/10.1207/s15566935eed1301_3.

Żytko M., *Dekonstrukcja pojęcia gotowości szkolnej*, „Kwartalnik Pedagogiczny" 2023, nr 69/3, s. 53–69, https://doi.org/10.31338/2657-6007.kp.2022-3.3.